

INFORMACJA

**na temat oceny poziomu osiągnięcia minimalnych udziałów
pojazdów nisko- i zeroemisyjnych w udzielonych
zamówieniach publicznych**

za okres 2 sierpnia 2021 – 31 grudnia 2021 r.

**na podstawie informacji przekazanych przez zamawiających
zgodnie z art. 68c ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r.
o elektromobilności i paliwach alternatywnych**

I. WSTĘP

Opracowanie informacji wynika z art. 68d ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych¹, zgodnie z którym minister właściwy do spraw transportu dokonuje corocznie oceny poziomu osiągnięcia minimalnych udziałów pojazdów nisko- i zeroemisyjnych w udzielonych zamówieniach publicznych na dostawy pojazdów samochodowych oraz wybrane usługi o charakterze transportowym.

Zarówno zapewnienie minimalnych poziomów docelowych udziału pojazdów nisko- i zeroemisyjnych w zamówieniach publicznych, jak i obowiązek corocznego monitorowania, wynikają z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/1161 w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego, której celem jest pobudzenie rynku pojazdów samochodowych charakteryzujących się niskimi emisjami i zużyciem energii, a tym samym przyspieszenie przechodzenia na mobilność niskoemisyjną.

Obowiązek zapewnienia minimalnych udziałów pojazdów nisko- i zeroemisyjnych odnosi się, zgodnie z art. 68b ustawy, do zamówień publicznych:

- o wartości równej lub przekraczającej progi unijne dotyczących **zakupu, leasingu, wynajmu lub dzierżawy z opcją zakupu pojazdów samochodowych**;
- o wartości równej lub przekraczającej progi unijne dotyczących **świadczenia usług w zakresie: publicznego transportu drogowego, specjalistycznego transportu drogowego osób, nieregularnego transportu osób, transportu i doręczania przesyłek pocztowych lub paczek, wywozu odpadów**; zgodnie z poniższymi kodami CPV:

60112000-6 usługi w zakresie publicznego transportu drogowego,

60130000-8 usługi w zakresie specjalistycznego transportu drogowego osób,

60140000-1 nieregularny transport osób,

90511000-2 wywóz odpadów,

60160000-7 drogowy transport przesyłek pocztowych,

60161000-4 usługi w zakresie transportu paczek,

64121100-1 usługi doręczania poczty,

64121200-2 usługi dostarczania paczek;

w zakresie publicznego transportu zbiorowego o wartości przekraczającej wartość progową określoną w art. 5 ust. 4 *rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70.*

W oparciu o informacje przekazane przez Zamawiających dokonano oceny za okres 2 sierpnia 2021 – 31 grudnia 2021 r. Pierwszy okres sprawozdawczy był okresem niepełnym. Po pierwsze, trwał niecałe 6 miesięcy, a po drugie obejmował jedynie 7 dni, w czasie których obowiązywała Ustawa, obligująca Zamawiających do stosowania minimalnych progów w zamówieniach.

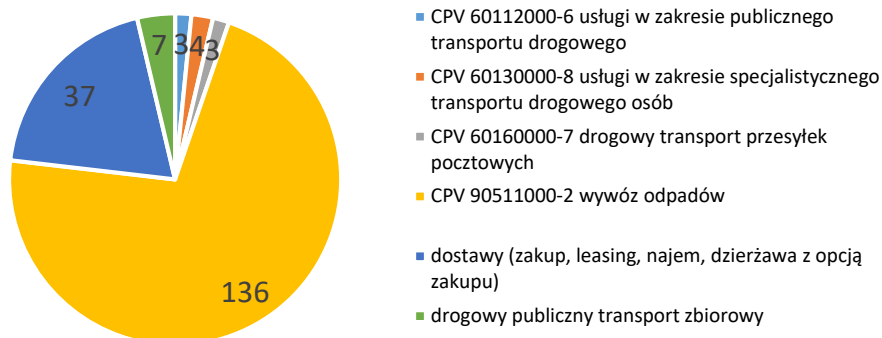
Z tego powodu wyniki pierwszego okresu sprawozdawczego nie są reprezentatywne w kontekście oceny możliwości osiągnięcia przez Polskę celów określonych w Dyrektywie. Uzyskane jednak w obecnym okresie sprawozdawczym dane jednoznacznie wskazują, w jakich kategoriach pojazdów mogą pojawić się problemy w osiągnięciu minimalnych udziałów pojazdów nisko i zeroemisyjnych.

¹ t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 110 z późn. zm.

II. DANE

Najwięcej, bo aż 134 sprawozdania przekazały gminy (co stanowi ok. 70% wszystkich sprawozdań). Powiaty, miasta na prawach powiatu i województwa przesłały łącznie 12 sprawozdania. 39 sprawozdań przekazały inne podmioty, w tym m.in. przedsiębiorstwa komunalne, zakłady opieki zdrowotnej, Komendy Wojewódzkie Policji, zakłady komunikacyjne, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., Poczta Polska S.A., Polskie Radio S.A., Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych.

Wykres 1. Liczba udzielających zamówienia na poszczególne usługi i dostawy pojazdów (nabycie)

Nie odnotowano zamawiania usług w zakresie transportu paczek o kodzie CPV 60161000-4, usług dostarczania poczty o kodzie CPV 64121100-1 oraz usług dostarczania paczek o kodzie CVP 64121200-2.

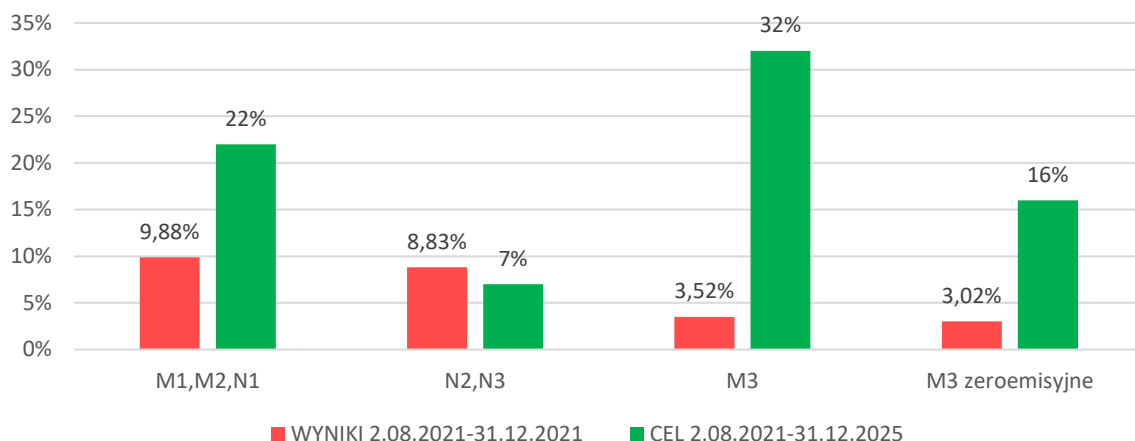
Podkreślić należy, że to Zamawiający określając przedmiot zamówienia publicznego wskazują konkretne kody CPV. Ministerstwo Infrastruktury na etapie sprawozdawczości nie weryfikuje poprawności przypisania kodów CPV.

III. WYNIKI - poziomy udział pojazdów nisko- i zeroemisyjnych w udzielonych zamówieniach w okresie 2.08.2021 – 31.12.2021

Po zagregowaniu danych przekazanych przez zamawiających określono jaki był na **poziomie krajowym** udział pojazdów nisko- i zeroemisyjnych w udzielonych zamówieniach publicznych.

Tabela. Wyniki na poziomie krajowym

Ilość pojazdów						
M1, M2, N1		N2, N3		M3		
Ogółem	w tym niskoemisyjne	Ogółem	w tym niskoemisyjne	Ogółem	w tym niskoemisyjne	w tym zeroemisyjne
810	80	1483	131	199	7	6
Udział pojazdów nisko- i zeroemisyjnych						
	9,88%		8,83%		3,52%	3,02%
Cele dla PL w okresie od 2 sierpnia 2021 r. do 31 grudnia 2025 r.						
	22%		7%		32%	16%

W kontekście wymagań z dyrektywy 2019/1161 odnośnie minimalnego udziału dla Polski, przeprowadzona analiza wykazała, że aktualny **udział w zamówieniach publicznych pojazdów niskoemisyjnych**:

- kat. M1, M2, N2 stanowi ok. 45% wymaganego celu;
- kat. N2, N3 stanowi 126% wymaganego celu;
- kat. M3 stanowi jedynie ok. 11% wymaganego celu, a udział autobusów zeroemisyjnych stanowi tylko 19% wymaganego celu.

Powyższe wyniki prowadzą do wstępnych wniosków, że ewentualne bieżące interwencje powinny zostać skierowane głównie na wspieranie wymiany lub modernizacji autobusów oraz pojazdów lekkich (kat. M1, M2, N1).

IV. WNIOSKI

Pierwszy okres sprawozdawczy, tj. okres od 2 sierpnia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. był okresem niepełnym. Po pierwsze, trwał niecałe 6 miesięcy, a po drugie obejmował jedynie 7 dni, w czasie których obowiązywała Ustawa, obligująca Zamawiających do stosowania minimalnych progów w zamówieniach. Z tego powodu wyniki pierwszego okresu sprawozdawczego nie są reprezentatywne w kontekście oceny możliwości osiągnięcia przez Polskę celów określonych w Dyrektywie.

Bardziej szczegółowa ocena nastąpi w roku 2023, po kolejnym okresie sprawozdawczym.

Uzyskane jednak w obecnym okresie sprawozdawczym dane jednoznacznie wskazują, że największe problemy z realizacją zobowiązań Polski mogą pojawić się w kategorii pojazdów lekkich (M1, M2, N1) oraz autobusów (M3).

Analiza kolejnego okresu sprawozdawczego dostarczy szerszej oceny w warunkach już powszechnej świadomości zamawiających odnośnie obowiązków w zakresie minimalnych udziałów pojazdów niskoemisyjnych (obecne sprawozdanie obejmowało okres, w którym tylko 1 tydzień obowiązywała UoE). Pozwoli to na identyfikację obszarów i skali koniecznej interwencji dla tych segmentów rynku, w których postęp w uzyskaniu minimalnych udziałów pojazdów nisko- i zeroemisyjnych będzie opóźniony.